

**WSKAZANIA KOMISJI DS. KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW
KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
ODNOŚNIE DO LITURGII TRIDUUM PASCHALNEGO W ROKU 2022**

W *Nocie* adresowanej do Biskupów i Konferencji Episkopatów w sprawie obchodów Wielkiego Tygodnia 2022 roku (Prot. N. 182/22 z dnia 25 marca 2022 roku), Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów poinformowała, że wobec spowolnienia pandemii nie zamierza proponować żadnych wskazań dotyczących obchodów Wielkiego Tygodnia, zachęcając jedynie do zachowania zasad ostrożności, unikania działań i zachowań, które mogą być ryzykowne. Każda ocena i decyzja powinna zawsze być podejmowana w porozumieniu z Konferencją Episkopatu, biorąc pod uwagę przepisy, jakie w poszczególnych krajach ustanowią kompetentne władze cywilne.

W dniu 28 marca br. w Polsce został zniesiony obowiązek izolacji i kwarantanny, a także noszenia maseczek (poza nielicznymi wyjątkami, które nie dotyczą obiektów sakralnych).

Komisja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski podaje sugestie odnośnie do liturgii Triduum Paschalnego w roku 2022. Pozostawiając ostateczne decyzje biskupom diecezjalnym, proponuje się następujące działania:

- przypomnieć o ustaniu przepisów wydawanych odnośnie do pandemii w poprzednich latach, z wyraźnym zaznaczeniem, że straciły one charakter obowiązkowy;
- należy podjąć wszelkie starania, aby celebracje liturgiczne były sprawowane w możliwie najbardziej uroczysty sposób, bez zbędnych ograniczeń, co wymaga zaangażowania służby liturgicznej;
- w czasie wielkoczwartkowej Mszy Świętej Wieczerzy Pańskiej nie należy zbyt łatwo rezygnować, przede wszystkim w kościołach katedralnych, z obrzędu umycia nóg (*mandatum*). Warto zwrócić uwagę, że w księgach liturgicznych nigdzie nie ma mowy o całowaniu obmytych stóp. Stosowna rubryka brzmi: **Kapłan, jeśli trzeba, zdejmuje ornat i podchodzi do każdego z mężczyzn, polewa wodą jego stopy i wyciera je, z pomocą ministrantów** (*Umywanie nóg*, n. 6, w: *Mszał rzymski dla diecezji polskich*, Pallottinum 2021, s. 127);
- odnośnie do wielkopiątkowej modlitwy powszechnej, należy pamiętać, że Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdziła poprawione tłumaczenie wezwania *Za Żydów* (zostało wydane przez Wydawnictwo *Pallottinum*);
- ponieważ „w przypadkach poważnej potrzeby publicznej biskup diecezjalny może zezwolić lub ustanowić, aby dodano specjalną intencję”, dlatego za zgodą lub na polecenie biskupa można skorzystać z tekstu wezwania *Za Ukrainę*, przygotowanego przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski (tekst wraz z zapisem nutowym został przesłany przez Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski do wszystkich diecezji);
- odnośnie do adoracji Krzyża w czasie wielkopiątkowej Liturgii na cześć Męki Pańskiej, należy roztropnie zdecydować, czy wierni mają możliwość ucałowania Krzyża, czy też powinni się od tego powstrzymać (w roku 2020 Kongregacja zalecała, aby adoracja Krzyża była dokonana tylko przez przewodniczącego liturgii). Ponieważ z praktyką adoracji Krzyża w czasie liturgii związana jest możliwość zyskania odpustu zupełnego, dlatego warto przywołać odpowiednie rubryki: **Kapłan, duchowieństwo i wierni przechodzą procesjonalnie przed Krzyżem i oddają mu cześć przez przyklęknienie albo w inny sposób, zgodny z miejscowym zwyczajem, np. przez ucałowanie** (*Adoracja Krzyża*, n. 18, w: *Mszał rzymski dla diecezji polskich*, Pallottinum 2021, s. 142). Kolejna ru-

bryka stanowi: Adoruje się tylko jeden Krzyż. Jeżeli z powodu wielkiej liczby uczestników liturgii nie wszyscy mogą podejść do Krzyża i oddać mu cześć, obrzęd adoracji można odprawić w następujący sposób: gdy część wiernych odda cześć Krzyżowi, kapłan bierze go, staje pośrodku przed ołtarzem i w krótkich słowach zachęca zgromadzonych do adoracji. Następnie podnosi Krzyż i tak go trzyma przez pewien czas, wierni zaś oddają wtedy cześć Krzyżowi w milczeniu (*Adoracja Krzyża*, n. 19, w: *Mszał rzymski dla diecezji polskich*, Pallottinum 2021, s. 142). W kontekście czci oddawanej Krzyżowi warto przypomnieć o tym, że przyklęknięcie, które wykonuje się przez zgięcie prawego kolana aż do ziemi, oznacza uwielbienie. Dlatego obowiązuje ono przed Najświętszym Sakramentem i przed Krzyżem świętym, od jego uroczystej adoracji w liturgii Wielkiego Piątku aż do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej (*Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego*, n. 274; *Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów*, n. 69);

- wypada znieść wszelkie ograniczenia odnośnie do używania wody pobłogosławionej w kropielnicach zwłaszcza po zakończeniu liturgii Wigilii Paschalnej, ze wskazaniem, aby była ona często zmieniana;
- należy przypomnieć ogólne zasady dotyczące przyjmowania Komunii Świętej, którą wierni mogą zawsze przyjmować w postawie klęczącej lub stojącej, bezpośrednio do ust lub na rękę.
- można przywrócić możliwość spowiedzi w konfesjonałach zamkniętych.

+ Piotr Greger

Przewodniczący
Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów
Konferencji Episkopatu Polski

Bielsko-Biała, dnia 11 kwietnia 2022 r.